

MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2019./I. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!

A 2019. év első Mendei Híradóját tartja a kezében. A képviselő-testület az idén már három testületi ülést tartott, amelyen olyan jelentős döntések születtek, amely több évre is meghatározza a településünk fejlődését.

Több évi előkészítő munka és lakossági fórum után elfogadtuk településünk rendezési tervét, ami alapján meghatároztuk az építési lehetőségeket. Az új rendezési terv 2019. március 14-én lép hatályba. Ezen jogszabály kiegészülve a tavaly elfogadott Település Arculati Kézikönyvvel eligazítást ad a településen építkezni, felújítani, bővíteni szándékozó állampolgároknak. A teljes szöveg megtalálható a **www.mende.hu** weboldalon.

- Elkezdődött az év, elkezdtük a szabadtéri munkákat. Folytatódik a Katlanban a vásártér kialakítása, terveink szerint a 2019. május 18-án megtartandó Családi Napon már megújult környezetben tudjuk köszönteni a gyerekeket.
- Az önkormányzat már aláírta a „Kásavölgy” újraaszfaltozásának és 5 méterre történő kiszélesítésének szerződését, amint a pályázat kiírója is szignózza, akkor reményeink szerint áprilisban megkezdődhet a felújítás.

- A több mint 2 éve beadott játszótéri pályázatunk az első pályázatértékelésen nyertesként szerepel, most a Magyar Államkincstár aláírására vár, már nagyon várjuk, hogy belevághassunk a játszótér építésbe.
- Májusra várjuk a bölcsőde bővítésre benyújtott pályázatunk eredményét, ha sikeres lesz nyáron kezdődhet a bővítés és még 24 férőhely lesz, ami megszüntetheti a várólistát az intézményben.
- 2019-ben is folytatjuk a Start munkaprogramot, idén is járdát építünk, az Andrassy, Fűzfá, Tabánhegyi utcákban.
- Január közepén pályázatot nyújtottunk be árvízi záportározó kialakítására Mende és Pusztaszentistván közötti részen, amely a tervek szerint véglegesen kezelné a hirtelen lezúduló esők utáni problémát a Rét utcai aluljáró irányába.

Tervekben, a folyamatban lévő fejlesztéseken kívül sincs hiány, ezért is várjuk fokozott figyelemmel a Kormány által tavaszra ígért Falufejlesztési Pályázatokat, amihez az előzetes tervek szerint önerőre sem lesz szükség. Ez annál is fontosabb, mert az elfogadott költségvetésünk az idén is szoros, megfontolt gazdálkodást igényel, hogy az intézményeink működésén túl a fejlesztéseinket is meg tudjuk valósítani. Vélhetően az idén vége lesz a 7 szűk esztendőnek, ugyanis lezárul a csatorna beruházás elszámolása.

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Ez a project az elmúlt években minden évben 16 000 000 Ft-tal terhelte meg településünk költségvetését. (az iparüzési adónk 50%-a) Azon állampolgárok esetében akik még nem fizették ki az önrészt folyamatosan a behajtások, év végére ugyanis a 20 településnek el kell számolnia a Társulattal.

A munka tehát folytatódik, a hideg enyhülésével kimerészkedhetünk a kiskertekbe, eltakarítani a tél okozta károkat. Településünk közterületeire is ráfér a megújulás.

A folyamatos szemétszedés ellenére is sajnos sok a felelőtlen ember aki szennyezi a lakóhelyünket. Mindezek miatt az önkormányzat ismét csatlakozott az idei TeSzedd akcióhoz. Kérjük településünk lakosait, hogy aki ráér egy fél napra jöjjön el és tegye szebbé velünk Mendét. *(időpontok az újságban)*

Befejezésül engedjék meg, hogy köszöntsem településünk lányait és asszonyait Sebek Sándor versével a Nemzeti Nőnap alkalmából.

Kaszanyi József
polgármester

Sebek Sándor:

A nő

Ki az ki kinyitja ha csukva a szemed?

*Ki az ki megmutatja a szépet,
ha észre sem veszed?*

*Ki az ki felnevel, ki elcsábít,
aggódik érted,*

*majd gondoz a bajodban
ha megtalálod őt?*

Ki a világ legszebb virágszála?

Hát a NŐ!

Boldog Nőnapot kívánok!

ÚJ HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

**2019. III.14-től lesz hatályos az ÚJ HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT
(HÉSZ)**

a 2/2019.(II.08.) Önkormányzati rendelet szerint

Mende Község Önkormányzat Képviselőtestülete 2019.02. 04-én tartott testületi ülésén elfogadta Mende község Új HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁT(továbbiakban: HÉSZ).

A településrendezési eszközök készítésének államigazgatási egyeztetés lezárását követően a Képviselőtestület az államigazgatási szervektől és a partnerektől beérkezett vélemények alapján, a 95/2018. (X.16.) sz. Önk. döntésnek megfelelően, a szabályozási tervet és a helyi építési szabályzatot tervezők elkészítették és a dokumentáció alapján a Pest Megyei Kormányhivatal Állami Főépítésze végső szakmai véleményét megadta.

A rendelet hatálya Mende Község teljes közigazgatási területére terjed ki. A rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza az SZT-1, SZT-2, SZT-3, SZT-4 jelű M=1.4000 térmértékű szabályozási tervlap szelvényeket és jelmagyarázatát.

A 2. sz. melléklet az építési övezeteket és az övezetek beépítési paramétereit írja elő.

Az 1. sz. függelék a nyilvántartott régészeti lelőhelyek, valamint az országos és helyi védelem alatt álló épületek listáját sorolja fel.

Az Új HÉSZ-t az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) és a településfejlesztési eszközökről, valamint az egyes sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kor. rendelet előírásait a szabályzatban foglalt eltérésekkel, valamint Mende község településkép védelméről szóló 9/2018. (V.24.) Önk. rendeletben foglalt követelményekkel együtt kell alkalmazni. Az Új HÉSZ a www.mende.hu honlapon megtekinthető.

Kaszanyi József
polgármester

1. Munkabérek, illetmények (minimálbér, garantált bérminimum)

	Havi bér Ft/hó	Heti bér Ft/hét	Napi bér Ft/nap	Órabér Ft/óra
Minimálbér 324/2018. (XII.30.) Korm.r. 2. § (1) bek.	149 000 Ft	34 260 Ft	6 860 Ft	857 Ft
Garantált bérminimum* 324/2018. (XII.30.) Korm.r. 2. § (2) bek.	195 000 Ft	44 830 Ft	8 970 Ft	1 121 Ft
Közfoglalkoztatási bér 170/2011. (VIII.24.) Korm.r. 1.§ (1) bek.	81 530 Ft	18 740 Ft	3 748 Ft	
Garantált közfoglalkoztatási bér** 170/2011. (VIII.24.) Korm. rend. 2. § (1) bek.	106 555 Ft	24 495 Ft	4 899 Ft	
Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási bér 170/20U.(VII.24.) Korm.r. 2/A.§ (1) bek.	89 705 Ft	20 620 Ft	4 124 Ft	
Munkavezetőt megillető közfoglalkoztatási garantált bér*** 170/2011. (VIII.24.) Korm. rend. 2/A. § (2) bek. -	117 245 Ft	26 955 Ft	5 390 Ft	
Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális közfoglalkoztatási bére 170/2011. (VIII.24.) Korm.r. 2/C. § (1) bek.	42 805 Ft	9 840 Ft	1 968 Ft	
Közfoglalkoztatási pontokban 6 órában foglalkoztatottak speciális garantált közfoglalkoztatási bére**** 170/2011. (VIII.24.) Korm.r. 2/C. § (2) bek.	55 940 Ft	12 860 Ft	2 572 Ft	

* A garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalót illeti meg (a havi, heti és napi bérnél teljes munkaidővel számolva)

** A garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben foglalkoztatott közfoglalkoztatottat illeti meg a teljes munkaidő teljesítése esetén

*** A közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatott munkavezetőt közfoglalkoztatási garantált bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben, teljes munkaidő teljesítése esetén illeti meg

**** A közfoglalkoztatási pontokban legalább 6 órában foglalkoztatottakat speciális garantált közfoglalkoztatási bér a legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén illeti meg

Jogi segítői óradíj, kirendelt ügyvédi óradíj 2018. évi L. tv. 64. § (3)-(4) bek. (Költségvetési tv.) - 2003. évi LXXX. tv. 1. § (3) bek., 2017. éviLXXXVIII. tv. 36. § (8) bek.	5 000 Ft/óra
Helyettes szülői díj legalacsonyabb összege - gyermekenként, fiatal felnőttként 2018. évi L. tv. 66. § (1) d) pont (Költségvetési tv.) - 1997. éviXXI. tv. 66/L. §	15 000 Ft/hó
A nevelőszülőt a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya fennállásának időtartama alatt (függetlenül attól, hogy helyezték-e el nála gyermeket, fiatal felnőttet) megillető alapdíj legalacsonyabb összege 1997. éviXXI. tv. 66/H. § (3) bek.	minimálbér 30%-a 44 700 Ft/hó
A nevelőszülőt az alapdíjon felül a nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt után megillető kiegészítő díj minimális összege - gyermekenként, fiatal felnőttként 1997. évi XXXI. tv. 66/H. § (4) bek.	minimálbér 20%-a 29 800 Ft/hó
A nevelőszülő az alap- és kiegészítő díjon felül a speciális vagy különleges ellátási szükségletű gyermek után megillető többletdíj legkisebb összege - a speciális vagy különleges ellátási szükségletű gyermekenként 1997. évi XXXI. tv. 66/H. § (5) bek.	minimálbér 5%-a 7 450 Ft/hó

2. A 2018. december 31-ét követően megállapított nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások minimuma

Öregségi nyugdíj legkisebb összege 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 11. §	28 500 Ft/hó
Árvaelátás legkisebb összege 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 64/D. §	24 250 Ft/hó
Saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj együttfolyósítási összeghatára 2019. január 1-jétől 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 62. § (7) bek	93 540 Ft/hó

Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege - foglalkoztathatóság rehabilitációval helyreállítható 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. a) pont, (2) bek. a) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 30%-a - 30 468 Ft/hó
Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege - tartós foglalkoztatási rehabilitáció 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. b) pont, (2) bek. b) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 40%-a - 40 624 Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege - rehabilitációja nem javasolt, egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek. a) és (2) bek. a), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 30%-a - 30 468 Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege - rehabilitációja nem javasolt, egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek. b) és (2) bek. b), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 45%-a - 45 702 Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege - rehabilitációja nem javasolt, kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek. c) és (2) bek. c), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 50%-a - 50 780 Ft/hó
Rokkantsági ellátás minimális összege - rehabilitációja nem javasolt, egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek. d) és (2) bek. d), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. §	alapösszeg (101 560 Ft) 55%-a - 55 858 Ft/hó

3. Álláskereső támogatása, keresetpótló juttatás

	Ellátás összege
Álláskeresői járadék maximuma (folyósítási idő maximum 90 nap) 1991. évi IV. tv. 26. § (5) bek., 27. § (3) bek.	munkaerő-piaci járulékalap 60%-a. legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér napi összegének 100%-a: max. 6 860 Ft/nap
Nyugdíj előtti álláskeresői segély 1991. évi IV. tv. 30. § (2) bek.	a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos minimálbér 40%-a: 59 600 Ft/hó 1 987 Ft/nap (előbbi összegnél alacsonyabb járadékalap esetén a havi összeg a járadékalap 40%-a, a napi összeg pedig ennek harmincad része)
Keresetpótló juttatás 1991. évi IV. tv. 14. § (6) bek.	a keresetpótló juttatás megállapításakor hatályos minimálbér 60-100%-a közötti mértékben, mérlegelési jogkörben megállapított összeg: 89. 400 Ft/hó - 149 000 Ft/hó

4. Munkaadók (kifizetők) által fizetendő közterhek

Szociális hozzájárulási adó 2018. éviLII. tv. (Szocho.tv.) 1-3. §	a Szocho.tv. 1. §-ában meghatározott pénzbeli és nem pénzbeli juttatások után a kifizető, illetőleg (ha az adott jövedelem nem kifizetőtől származik, vagy az adóelőleget a kifizető nem köteles megállapítani) a jövedelmet szerző természetes személy fizeti, mértéke: az adóalap 19,5%-a (a mentesülések, különös szabályok, kedvezmények vonatkozásában lásd a Szocho.tv.-ben foglaltakat)
Rehabilitációs hozzájárulás 2011. évi CXCI. tv. 23. § (1), (3) és (5) bek.	a tárgyév első napján a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alapbér kötelező legkisebb összegének kilencszerese/fő/év (a 25 főnél több személyt foglalkoztató munkaadók fizetik, a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám alapján)
Szakképzési hozzájárulás 2011. évi CLV. tv. (Szakhoz.tv.) 4. § (1)-(2) bek.	a Szakhoz.tv. 4. § (1)-(1a) bekezdései szerinti szakképzési hozzájárulási adóalap után fizetendő, mértéke: a szakképzési hozzájárulási adóalap 1,5%-a (az adóalap a Szakhoz.tv. szerinti kedvezményekkel csökkenthető)

5. Munkavállalók által fizetendő közterhek

Munkavállaló egyéni járulék és magánnyugdíj-pénztári tagdíjfizetési kötelezettsége 1997. évi LXXX. tv. (Tbj.) 19. § (2)-(3) bek.	Nyugdíjjárulék	10%
	Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék	Természetbeni egészségbiztosítási járulék 4% Pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3% Munkaerő-piaci járulék 1,5%
	összesen	8,5%
	mindösszesen	18,5%

6. Egészségügyi szolgáltatási járulék

Egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni az a belföldi személy, aki nem biztosított és egészségügyi szolgáltatásra a törvény alapján nem jogosult, továbbá a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, illetve a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás, valamint a szövetkezetekről szóló törvényben meghatározott tagi munkavégzés esetén a szociális szövetkezet, az egyéni vállalkozó a vállalkozói tevékenysége szünetelésének ideje alatt. [Tbj. 8. § f), 18. § (1) bek., 19. § (4) bek. 39. § (2) bek.]

7. Adósávok, adókedvezmények

Adósávok 1995. évi CXVH. törvény (Szia. tv.) 8. § (1) bek.	Az e törvény hatálya alá tartozó jövedelem után az adó mértéke - ha e törvény másként nem rendelkezik - az adóalap 15 százaléka
Adóalap Szja. tv. 29. §.	Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem. Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó 19,5 százalékos mértékű megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 84 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.
Adóalap kedvezmények családi kedvezmény Szja. tv. 29/A § (1)-(2) bek.,	A családi kedvezményt érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] a családi kedvezménnyel csökkenti. A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként - egy eltartott esetén 66 670 Ft-tal , - két eltartott esetén: 2016- ban 83 330 Ft-tal , 2017- ben 100 000 Ft-tal , 2018- ban 116 670 Ft-tal , 2019- től 133 330 Ft-tal , - három és minden további eltartott esetén eltartottanként és jogosultsági hónaponként 220 000 Ft-tal csökkenthető.
első házások kedvezménye Szja. tv. 29/C. § (1), (3) és (4) bek.	Az első házások kedvezményét érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] az első házások kedvezményével csökkenti. Jogosultsági hónaponként, de legfeljebb 24 hónapig, a házastársak által együttesen összesen havi 33 335 Ft-tal csökkenthető az adóalap. Az első házások kedvezménye a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.
Mezőgazdasági őstermelőnek az e tevékenységből származó Szja. tv. 23. § szerint figyelembe veendő jövedelme [Szja. tv. 23. §]	600 000 Ft

A cafetéria-juttatások új rendszere

Béren kívüli juttatások [Sza. tv. 71. § és 70. § (7) bek] Az adó mértéke: 15% szja és 19,5% szocho - összesen: 34,5 % [Sza. tv. 8. § (1) bek., 69. § (1), (2) bek., 2018. évi LU. tv. (új szocho tv.) 1. § (4) bek.]	- Széchenyi Pihenő Kártya (SZÉP-kártya) • szálláshely alszámlán maximum 225 000 Ft/év ; • vendéglátás alszámlán maximum 150 000 Ft/év ; • szabadidő alszámlán maximum 75 000 Ft/év . feltéve, hogy a fenti jogcímen adott juttatások együttes értéke nem haladja meg az éves rekreációs keretösszeget (költségvetési szerveknél 200 000 Ft /év , más munkáltatóknál 450 000 Ft/év)
Kedvezményes adózású egyes juttatások [Sza. tv. 70. §] Az adó mértéke: (alapja a kiadott juttatás értékének 1,18-szorosa után 15% szja és 19,5 % szocho – összesen: 40,71 %) [Sza. tv. 69. § (2) bek., 2018. évi LU. tv. (új szocho tv.) 1. § (4) bek.]	Például: - a SZÉP-kártyán az egyes alszámlákra meghatározott keretössze- gen felül adott juttatás, - csekély értékű ajándék: a minimálbér 10%-át meg nem haladó értékű termék, szolgáltatás (évente 1 alkalommal adható), előlőtt jövedelemként adózik

Jövedelemként adóznak a továbbiakban következő juttatások (2019. január 1-jétől az SZJA tv. átmeneti 89. § (6) bekezdésének hatályaon kívül helyezésével) [Sza. tv. 69. (1), (2) bek. §, 70. §] pl. önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás, egészségpénztári, önszegélyező pénztári hozzájárulás, munkahelyi étkeztetés, Erzsébet-utalvány, helyi bérlet, iskola-kezdési támogatás, pénzösszeg-juttatás, kulturális belépő, sportrendezvényre szóló belépő, lakhatási támogatás (mobilitási célú), lakáscélú támogatás, Diákhitel-támogatás stb.

8. Pénzbeli társadalombiztosítási ellátások és családtámogatások

Csecsemőgondozási díj (CSED) 1997. évi LXXXIII. tv. (Eb. tv.) 42. §	a naptári napi alap 70%-a (Eb. tv. 42. § (1) a) pont), illetve a naptári napi jövedelem 70%-a (Eb. tv. 42. § (1) b) pont)
Gyermekgondozási díj (GYED) 1997. évi LXXXIII. tv. (Eb. tv.) 42/D. § (1) bek.	a naptári napi alap 70%-a, de legfeljebb havonta a mindenkor minimálbér kétszeresének 70%-a (2019-ben 208 600 Ft/hó)
Gyermekgondozási díj (GYED) 1997. évi LXXXIII. tv. (Eb. tv.) 42/D. § (1) bek.	a táppénz alapjának 60%-a (folyamatos biztosítási időszak alatt legalább 730 nap biztosításban töltött nappal rendelkezik) a táppénz alapjának 50%-a (az előző pontban meghatározottnál rövidebb biztosításban töltött idő esetében, vagy fekvőbeteg-gyógyintézetben ellátás esetén, vagy ha a szülő azért vesz igénybe táppénzt, mert 12 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelésének időtartama alatt gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben) a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét! (9 933 Ft-ot)
Családi pótlék (CSP) 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 11. § (1) bek.	egy gyermekes család esetén 12 200 Ft/hó
	egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 13 700 Ft/hó
	kétgyermekes család esetén gyermekenként 13 300 Ft/hó
	két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 14 800 Ft/hó
	három, vagy több gyermeket nevelő család esetén gyermekenként 16 000 Ft/hó
	három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17 000 Ft/hó
	tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint intézményben (gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben) élő, továbbá nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekenként 23 300 Ft/hó
	tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg illetve súlyosan fogyatékos gyermekenként 25 900 Ft/hó
	saját jogán nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetve súlyosan fogyatékos esetén, ha nem nevelőszülőnél és nem intézményben él, az ilyen személy után személyenként 20 300 Ft/hó
	a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülő által nevelt nem tartósan beteg és nem súlyosan fogyatékos gyermek, valamint a Gyvt. 72. § (1) bek. alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy, valamint a saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult személy esetén az ilyen gyermek illetve jogosult után személyenként 14 800 Ft/hó
Anyasági támogatás 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 31. §	Az öregségi nyugdíjminimum 225 %-a: 64.125,- Ft/hó Ikgyermek esetén 300%-a: 85 500 Ft/hó A támogatás a szülést követően igényelhető, ha az anya legalább négyezer - koraszülés esetén egyszer - részt vett várandósgondozáson, továbbá a szülést követő 6 hónapon belül támogatást igényelhet az az örökbefogadó szülő és az a gyám, aki a gyermek születését követő 6 hónapon belül végleges határozat alapján vált örökbefogadóvá illetve gyámmá (Cst. 29. és 32. §).

Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES) (korábbi neve: gyermekgondozási segély) 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 26. § (2) bek.	Az öregségi nyugdíjminimum 100 %-a: 28.500,- Ft/hó Az egyazon várandósságból született ikergyermekek esetében az ellátás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének és az ikergyermekek számának szorzata. Töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.
Gyermeknevelési támogatás (GYET) 1998. évi LXXXIV. tv. (Cst.) 26. § (1) bek.	Az öregségi nyugdíjminimum 100 %-a: 28.500,- Ft/hó A támogatásban az a szülő és gyám - ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő - részesülhet, aki saját háztartásában 3 vagy több kiskorút nevel, és a legfiatalabb 3 és 8 év közötti (Cst. 23. §)

9. Szociális ellátások

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 37. § (1), (4) bek.	Jogosult Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, gyermekgondozási díjban, csecsemő gondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközi otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.	Havi összege Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi össz-jövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett összegének 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás az összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbségéhez tartozó arányszámok összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 95%-ának (2019-ben az öregségi nyugdíjminimum 95%-a: 27 075 Ft) szorzatával .
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 35. §	Jogosult Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, kivéve azt, aki EGYT-re jogosult (a fent hivatkozottak szerinti)	Havi összege A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 80%-a: (2019-ben 22 800 Ft/hó)
Időskorúak járadéka 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 32/B § (1) bele. és 32/C §	Jövedelemmel nem rendelkező jogosult a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 85%-át,	Havi összege a mindenkor öregségi nyugdíj minimum 85%-a: (2019-ben 24 225 Ft/hó)
	az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 100%-át,	a mindenkor öregségi nyugdíj minimum 100%-a: (2019-ben 28 500 Ft/hó)
	az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 135%-át,	a mindenkor öregségi nyugdíj minimum 135%-a: (2019-ben 38 475 Ft/hó)
	Jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az időskorúak járadékának havi összege a fentiek szerint járó összeg és a jogosult havi jövedelmének a különbözete, de legalább 1 000 Ft .	
Gyermekek otthongondozási díja 1993. évi I.H. tv. (Szoc. tv.) 38. § (1) bek. a)-b) pontja, 39. § (1) bekezdése és 39/A. § (1) és (3) bekezdése	Jogosult Az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki a súlyos fogyatékossgából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbefogadott gyermekről, vagy a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekről gondoskodik, (Egyazon gyermekre tekintettel csak egy szülő számára állapítható meg), vagy a szülőn kívül a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozó, ha a szülőnek az ellátásra való jogosultságát a gyermekre tekintettel korábban már megállapították, de a szülő meghalt, a szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a), c), e) vagy h) pontja vagy 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, illetve azt a bíróság megszüntette, vagy a gyermek állandó és tartós gondozásában a saját egészségi állapotára figyelemmel akadályozottá vált	Havi összeg A gyermekek otthongondozási díjának havi összege a 2019. évben 100 000 forint. Ha a szülő több olyan gyermekről is gondoskodik, akire tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága megállapítható lenne, számára havi összeg másfélszeresében megállapított ellátást kell folyósítani (150 000 Ft). A gyermekek otthongondozási díjára havi összege a más rendszeres pénzfeladásban - ide nem értve a Szoc. tv. 39/B. § (5) bekezdés a) pontja szerinti rendszeres pénzfeladásokat, ha az ott meghatározott feltételek fennállnak, továbbá a szülő részére folyósított csecsemőgondozási díjat, gyermekgondozási díjat vagy gyermekgondozást segítő ellátást, ha azt nem a gyermekek otthongondozási díjára jogosító gyermekre tekintettel állapították meg, továbbá a gyermeknevelési támogatást - részesülő jogosult esetén a megállapított összegnek és a jogosult részére folyósított más rendszeres pénzfeladás havi bruttó összegének a különbözete. Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani

Ápolási díj	Jogosult	Havi összege
2018. évi L. tv. (Költségvetési tv.) 66. § (2) bek. b) pont és 1993. évi III. tv. (Szoc. tv.) 44. §	Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bek. 2. pontja és Szoc.tv. 41. § (1a) és (1b) bek.], ha állandó és tartós gondozásra szoruló - súlyosan fogyatékos, vagy - tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi és - az előzőek szerinti ápoló személyre tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn. (Szoc. tv. 41. § (1) bek.)	Költségvetési tv-ben meghatározott alapösszeg 115%-a: 37 490 Ft
	Kiemelt ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha: - komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 3. § (2) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozója, vagy - olyan hozzátartozója gondozását, ápolását végzi, aki után súlyos betegsége vagy fogyatékosága miatt magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak (Szoc. tv. 43. § (1) bek.)	a Költségvetési tv-ben meghatározott alapösszeg 207%-a (kiemelt ápolási díj): 67 482 Ft
	Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végzi és a kiemelt ápolási díj feltételeinek nem felel meg. (Szoc. tv. 43/A. § (1) bek.)	a Költségvetési tv-ben meghatározott alapösszeg 173%-a (emelt összegű ápolási díj): 56 398 Ft

10. Kis összegű követelés értékhátára **100 000 Ft**

11. Az egyszerűsített foglalkoztatás során történő munkavégzésre tekintettel fizetendő közteher

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (3) bekezdése alapján az államháztartás alrendszerében - az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül - a fenti értékhátárt el nem érő kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell.

Egyszerűsített foglalkoztatási forma	A közteher mértéke (Ft/nap)
1. mezőgazdasági és turisztikai idénymunka	500 Ft
2. alkalmi munka	1 000 Ft
3. filmipari statisztika	3 000 Ft

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo. tv.) 2. § 8. pont, 7. § (2) a) és b) pontjai, 8. § (2) bekezdése alapján.
[2018. évi L. tv. (Költségvetési tv.) 70. §]

12. Bérgarancia támogatás maximuma 2019-ben: **1 485 000 Ft**

(1994. évi LXVI. tv. 7. § (1)-(2) bek., Hivatalos Értesítő 2018. évi 9. száma)

A felszámoló a támogatási igény meghatározása során a támogatásra jogosult gazdálkodó szervezetnek a jogosultakkal szemben, a bérfizetési napon fennálló bértartozását, de egy felszámolási eljárás során belül jogosultanként legfeljebb a tárgyévet megelőző második év - Központi Statisztikai Hivatal által közzétett - nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének (a továbbiakban: bruttó átlagkereset) ötszörösét veheti figyelembe. Ha a gazdálkodó szervezet a támogatást ugyanazon jogosult tekintetében egy felszámolási eljárás során több részletben veszi igénybe, és a felszámolási eljárás egyes naptári éveiben a bruttó átlagkereset mértéke eltérő, a jogosultság szempontjából a magasabb bruttó átlagkereset alapján számított támogatási mértéket kell figyelembe venni. Ha a felszámolási eljárás kezdetétől egy év eltelt, azon jogosultak esetében, akikre vonatkozóan az addig igénybe vett összeg kimerítette az említett ötszörös mértéket, jogosultanként további, legfeljebb kettő havi bruttó átlagkeresetnek megfelelő támogatást igényelhet a felszámoló, ha annak a törvényben meghatározott egyéb feltételei fennállnak (függetlenül attól, hogy a támogatás megállapítására a bérgarancia törvény 2/B. § (1) vagy (3) bekezdése alapján került sor). A Központi Statisztikai Hivatalnak a különböző ellátások alapjául szolgáló főbb statisztikai adatokról szóló közleménye

(Hivatalos Értesítő 2018. évi 9. száma) szerint a havi bruttó átlagkereset 2017-ben: **297 000 Ft**

A fenti összeg ötszöröse: **1 485 000 Ft**

Tisztelt Adózók!

Az iparüzési adóelőleg és gépjárműadó I. félévének befizetési határideje 2019.03.18.

A fizetendő adót az Önkormányzat számláira teljesíthetik:

Iparüzési adó 11742056-15392055-03540000

Gépjárműadó 11742056-15392055-08970000

Felhívom a figyelmüket, hogy a befizetések késedelmes teljesítése esetén minden esetben szankcióval (késedelmi pótlék) kell élni az adóhatóságnak, ezért kérem, problémáikat mindenképp a határidők lejárta előtt jelezzék. Kérem, hogy az utalásokon tüntessék fel nevüket. Tájékoztatom a vállalkozókat, hogy a helyi iparüzési adóbevallásukat május 31. napjáig kizárólag elektronikusan nyújthatják be a NAV felületét, illetve az önkormányzat (mende.hu) elektronikus bevallások oldalt használva.

Ügyeikkel: a 0629/438-001/16 melléken, és a viola@mende.hu elérhetőségeken, valamint ügyfélfogadási időben a Községházán Farkasné Mladoniczki Viola foglalkozik.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Impresszum:
Mendei Híradó 2019./I. szám
Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.
Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Nyomdai előkészítés és kivitelezés:
SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.

Adó felajánlás

Kedves Olvasó! Újra itt a lehetőség, hogy adója 1%-át felajánlja. Ha teheti, támogassa vele a községünkben működő egyesületeket, alapítványokat! Köszönjük!

Kedvezményezett neve:

Polgárőrség:

adószáma: 18697823-1-13

Mende Labdarúgó SE

adószáma: 18293065-1-13

Géza Fejedelelem Általános Iskola Alapítványa:

adószáma: 18670361-1-13

Mende Táncsoport Alapítvány:

adószáma: 18710058-1-13

Étkezési térítési díj befizetések
Étkezési térítési díjbefizetésére 2019. januárjától elsősorban átutalással van lehetőség.

Utalni a Mendei Polgármesteri Hivatal **11742056-15730631** számú bankszámlájára lehet minden hónap 15-ig a kiküldött pontos összeg átutalásával. A közlemény rovatban kérem, tüntessék fel a gyermek nevét és osztályát, hogy be tudjuk azonosítani a beérkező összeget. A befizetésről a számlákat a beérkezésről számított 10 napon belül eljuttatjuk az iskolába.

Akik nem tudnak élni a fenti lehetőségekkel, továbbra is a Polgármesteri Hivatal pénztárában tudják készpénzben kiegyenlíteni a térítési díjat ügyfélfogadási napokon, adott hónap 15-ig.

Kérjük, tartsák be pontosan az időpontokat! Ha nem történik meg időben a befizetés, az érintett szülő felszólítást kap, és a gyermek a következő hónaptól csak akkor étkezhet, ha a hátralékot rendezi.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Testületi hírek!

Mende Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2019-ben a Mendei Híradó megjelenéséig három testületi ülést tartott.

2019. január 16-án megtartott ülésen a képviselők többek között döntöttek

- Pályázat benyújtásáról ami Bem József tér- Szent István út csapadékvíz elvezetés fejlesztéséről, korszerűsítéséről és a 223/19 hrsz-ú területen záportározó kialakításáról szól
- Elfogadták Mende Község 2019. évi közbeszerzési tervét
- Jóváhagyták a Mende Mesevár Óvoda-Bölcsőde nyári nyitva tartását
- 2019. február 4-én elfogadásra került Mende Község új helyi építési szabályzata és településszerkezeti terve
- 2019. február 18-án a képviselő-testület megalkotta rendeletét a 2019. évi költségvetéséről

A testületi ülések jegyzőkönyvei a

www.mende.hu weblapon megtekinthetők.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Ismét a kutakról

A Nemzeti Agrárkamara kezdeményezésére az Országgyűlés elfogadta az engedéllyel nem rendelkező kutak bírságmentes fennmaradására korábban 2018 december 31-ig szóló időpont meghosszabbítását 2020 december 31-re. A vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2020. december 31-ig kell kezdeményezni.

Érdemes várni a kérelmek benyújtásával, mivel a Nemzeti Agrárkamara egyszerűbb eljárási szabályok érdekében ismét egyeztetéseket kezdeményezett a jogalkotóval.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Tisztelt Mendeiek!

Hauser Attila vagyok (Postás Attila). 1998. novemberében kerültem a postára.

Sajnos 2018. január 27-én megbetegedtem és a betegségből kifolyólag nem tudom folytatni a postai kézbesítést. Mindenkinek köszönöm, hogy biztattak, támogattak és szorítottak nekem azért, hogy felépüljek! A gyógyulásom hosszabb időt vesz igénybe, ezért szeretnék elköszönni minden mendei lakostól, valamint kedves ügyfeleimtől és kollégáimtól!
Köszönök mindent!

Hauser Attila

Közmunkaprogram

Önkormányzatunk az idei évben is nyert a közmunkaprogram pályázaton. Községünkben folytatjuk a járdaépítést és felújítást. A program 2019. március 1-jétől 2020. február 28-ig tart. A megnyert támogatás összértéke: 11 039 725 Ft, ebből a közfoglalkoztatottak bére: 8 589 984 Ft, a beruházási és dologi költségek értéke: 2 449 741 Ft. Ebben az évben az Ország út és a Fűzfa utca összekötő szakaszán, valamint a Fűzfa utcában épül új, térkő burkolattal ellátott járda. Az Andrassy utcában és a Tabánhegyi utca felső részében a járda felújításra kerül. A program során 1137 méter hosszú balesetmentes járdaszakasszal bővül a község gyalogos közlekedése.

Wágner Istvánné

Gólyahír

Szikszai Tibor és Balázs- Bécsi Éva
gyermek: **Petra** **2018. 11. 06.**
Kadlecik Zsolt és Németh Ágnes
gyermek: **Zsolt Leon** **2018. 12. 10.**
Árpádhalmi Tibor és Magó Nikolett
gyermek: **Hanna** **2018. 12. 14.**
Pálkás János és Verseczky Kitti
gyermek: **Patrik** **2018. 12. 14.**
Németh Tamás és Magyar Krisztina
gyermek: **Előd Tamás** **2018. 12. 17.**
Magyar Tamás és Lilik Edit
gyermek: **Olivér** **2018. 12. 17.**
Csizmarik János és Mátyik Éva
gyermek: **Ádám** **2019. 01. 03.**
Steinbacher Zoltán és Máté Anita
gyermek: **Áron** **2019. 01. 15.**
Maloku Neki és Qoqaj Vjollona
gyermek: **Dorela** **2019. 01. 18.**
Bata Ákos és Csányi Mária
gyermek: **Ákos Noel** **2019. 01. 19.**
Lilik Pál és Király Melinda
gyermek: **Ákos Domonkos** **2019. 01. 20.**

Szeretettel köszöntjük a november eleje óta született babákat!
Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk az egész családnak!

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Akikre büszkék vagyunk

Gondolom, sokan emlékeznek rá a Mendei Híradóban is beszámoltunk róla, hogy 2018-ban a Mendei Repülőmodellező Egyesületből Európa Bajnokságot nyert két tag. Ismét örömmel számolhatunk be, hogy a Magyar Modellező Szövetség elnöksége a küldöttgyűlésén Év Sportolója kitüntető címet adományozott az Antik EB magyar aranyérmeseinek Labadics Józsefnek és Dékány Zsoltnak.

Gratulálunk nekik! További sporttevékenységükben, eredményekben gazdagságot kívánunk és reméljük, hogy hasonló eredményekkel örvendeztetnek meg az idei évben is.

Kaszanyi József
polgármester

FOKOZOTTAN FIGYELJÉK AZ ÜGYFÉLKAPUJUKAT!

Ha Ön egyéni vállalkozó, erre érdemes odafigyelnie!

A PMKH Nagykatái Járási Hivatala felhívja az illetékességéhez tartozó 15 településen (Farmos, Kóka, Tápióbicske, Tápiószéle, Tápiószentmárton, Tápióság, Nagykatá, Szentmártonkátá, Szentlőrinc-kátá, Tóalmás, Kóka, Úri, Tápiógyörgye, Mende, Sülysáp) székhellyel rendelkező egyéni vállalkozók figyelmét, hogy fokozottan figyeljék az ügyfélkapujukra érkező küldeményeket!

Míg korábban a Hatóság postai úton levelezett a vállalkozókkal, 2018. január 1. napjától kezdve a legtöbb állami szerv (pl.: NAV, bíróságok, hatóságok), így a PMKH Nagykatái Járási Hivatala is, CSAK ELEKTRONIKUS úton tartja a kapcsolatot a vállalkozókkal!

Sajnos az a tapasztalat, hogy a vállalkozók nagy része sem az ügyfélkapuját, sem az ügyfélkapujához hozzárendelt elektronikus levelezési címét (e-mailjét) sem figyeli, pedig az e-mail címre minden esetben értesítést küld a rendszer, ha az ügyfélkapura küldemény érkezett. Így fordulhat elő az, hogy a vállalkozó újonnan felvett tevékenységi körét, vagy akár az egész vállalkozását megszüntetheti a Hatóság (mivel a kiküldött küldeményeket a vállalkozó nem veszi át, így nem is értesül arról, hogy vállalkozása ellenőrzés alatt áll.)

Vonatkozó jogszabályhelyek: Az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv) 9. § (1) bekezdés a) pont, aa) alpontja alapján az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet (az Eüsztv. 1. § 23. pontja értelmében az egyéni vállalkozó is) 2018. január 1. napjától elektronikus ügyintézésre köteles. Az egyéni vállalkozóról és egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (továbbiakban: Evecv.) 19/A § (2) bekezdése előírja, hogy a Hatóság a nyilvántartásba vételt követő 30 napon belül, továbbá ellenőrzési terv alapján és eseti jelleggel ellenőrzi azt, hogy az egyéni vállalkozó működése megfelel-e a jogszabályi rendelkezéseknek.

Tarnavölgyiné dr. Tényi Ágnes
Járási Hivatalvezető

Kérjük, hogy azok az egyéni vállalkozók, akik az utóbbi időben indították vagy módosították a vállalkozásukat, vagy ezt tervezik, azok FOKOZOTTAN FIGYELJÉK AZ ÜGYFÉLKAPUJUKAT és az ahhoz tartozó E-MAIL címüket.

TÜDŐSZŰRÉS

Értesítem a Tisztelt lakosságot, hogy a tüdőszűrő vizsgálat 2019. április 04-től április 09-ig tart. Helye: Pusztaszentistván Fejes Ferenc tér 2. szám alatt lévő „iskola épülete”.

Ideje: minden nap (munkanapokon) 8⁰⁰ - 18⁰⁰

A TÜDŐSZŰRÉS A FELNÖTT LAKOSSÁG SZÁMÁRA AJÁNLOTT VIZSGÁLAT!

A szűrővizsgálat 40 év feletti lakosoknak évente egy alkalommal ingyenes. 40 éves kor alatt, illetve munkahelyi alkalmassági vizsgálathoz a vizsgálat díja 1 700 Ft, mely az OEP által országosan elrendelt összeg. A befizetés a szűrőállomáson kapható csekken történik. A 14-18 év közötti gyermekek szűrése ingyenes, de beutaló és szülői beleegyező nyilatkozat szükséges. A törvény által kötelezettek, illetve a 18 évnél idősebb tanulóknál, akiknek az oktatási törvény ezt előírja, a vizsgálat természetesen ingyenes.

A befizetéshez szükséges csekk előzetesen beszerezhető a Polgármesteri Hivatalban.

Panasz nélkül is lehet beteg.

A vizsgálat alkalmas a TBC illetve sok más tüdőbetegség időben történő felismerésére!

merésére!

Kérjük a vizsgálatra vigye magával személyi igazolványát, TB kártyáját, illetve ha van az előző évi tüdőszűrő igazolást.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

2019. ÉVI SZÁLLÍTÁSI REND

Társaságunk az alábbiakban tájékoztatja Önt az újrahasznosítható csomagolási, a zöldhulladék, szállításáról.

HÁZHOZ MENŐ ZÖLDHULLADÉK GYŰJTÉS 2019.				
márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.
12.; 26.	9.; 23.	7.; 21.	4.; 18.	2.; 16.; 30.
aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
13.; 27.	10.; 24.	8.; 22.	5.; 19.	3.; 17.; 31.

HÁZHOZ MENŐ CSOMAGOLÁSI HULLADÉKGYŰJTÉS 2019.				
márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.
12.; 26.	9.; 23.	7.; 21.	4.; 18.	2.; 16.; 30.
aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
13.; 27.	10.; 24.	8.; 22.	5.; 19.	3.; 17.; 31.

ALAKFORMA
A LEGHATÉKONYABB GYAKORLATOK A LEGJOBB FORMÁÉRT!

IDŐPONT:
MINDEN SZERDÁN
1900 - 2000

Helyszín:
Mende Szabadidőközpont
(Szent István Park 1.)

AMIT HOZZ MAGADDAL:
• VÍZ • TÖRÖLKÖZŐ
• SOK MOSOLY ÉS A KITARTÁSOD!

1000FT 60 perc

KRAJJCZÁR KINGA
06-20-380-9802
BEJELENTKEZÉS AZ EDZÉS NAPIJÁN 1700 - 1900

MAGYAR KULTÚRA NAPJA

„Hazánk szentje, szabadság vezére,
sötét éjben fényes csillagunk”,

Petőfi Sándor, a magyar líra egyik legnagyobb alakja, költő írta e sorokat II. Rákóczi Ferencről. 2019. II. Rákóczi Ferenc éve lett, hódolva ezzel a vezérlő fejedelem nagysága előtt. Mikor is emlékezhetnénk meg legnagyobb tisztelettel a fejedelemről, ha nem a Magyar Kultúra Napján?

1989-től, a rendszerváltoztatás óta január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját, mert 1823-ban ezen a napon fejezte be Kölcsey Ferenc a Himnusz című versét. Igaz ugyan, hogy csak a 30-as évektől lett népszerű, de Erkel Ferenc zenéjével a mai napig énekeljük.

Községünkben minden évben megünnepeljük ezt a napot, így tettünk ebben az évben is. Most a Géza Fejedelelem Általános Iskola adott helyet az ünnepségnek. A Himnusz eléneklése után Szabó Gábor úr tárogató játéka visszavezetett bennünket a Rákóczi-korba.

Az ismert kuruc nótákat együtt dúdolta a közönség az előadóval.

Ezután Dr. Mészáros Kálmán a Hadtörténeti Intézet és Múzeum történésze tartott lebilincselő előadást Rákóczi Ferenc életének egy-egy ismert szakaszáról a technika segítségével. A történész úr hatalmas tárgyi tudását a vetített képek és a kiemelt versrészletek tették még érdekesebbé a hallgatóság számára.

A Rozmaring Nyugdíjas Klub és a Hagyományörző Népi Együttes tagjai Trefák Istvánné vezetésével – emlékeztetvén az elbukott szabadságharcra – kesergő és bujdosó nótákat énekeltek. Gólya Eszter szép versmondásával emelte a hangulatot.

MAGYAR KULTÚRA NAPJA

Ahogy a kurucok sem keseregtek sokáig annak idején egy-egy vesztes csata után, hanem összekapták magukat, három fiatal legény a Vasas Művészegyüttes tagjai – Bérres Dániel, Jaksi Soma, Géczi Tibor – egy fergetegesen szép legényes táncsal újra jókedvre derítettek bennünket. A táncot Mér Dávid tanította be. Az emlékezés perceit a Szózat közös eléneklésével zártuk.

Azt, hogy együtt ünnepelhettünk ezen a nem túl barátságos időjárású délutánon megköszönöm – így utólag is – a Mendei Géza Fejedelelem Általános Iskola vezetésének, a fellépő szereplőknek, Dr. Mészáros Kálmán történész úrnak, a technikát kezelő Dr. Mona Gyula címzetes főjegyző úrnak, a szervezésben nyújtott segítséget pedig Lekrinszki Helga könyvtárosunknak. Én abban bízom, hogy a kedves érdeklődő közönség úgy távozott az iskola zsibongójából, hogy felfrissítette tudását a Rákóczi-korról, tanult Rákóczi jelleméből, hazaszeretetéből, s lelkiekben kissé töltkezve megerősítette saját hazaszeretetét is. Higgyék el, hogy ma is nagy szükség van a haza iránti elkötelezettségünkre, a bátor kiállásunkra, s a magyarságunk elmélyítésére.

dr. Csernik Zoltánné

ny.tanár

KÖNYVTÁRI HÍREK

Március – május programelőzetes

MÁRCIUS 2019. 03. 07.

14 – 16 óra **Információs gyógyítás**
(a továbbiakban minden hónap 1. csütörtök)

2019.03.09.

10 – 12 óra **Kézműves foglalkozás**
2019. 03. 19.

17 – 19 óra **Teaház**
(a továbbiakban minden hónap 3. kedd)

ÁPRILIS 2019. 04. 04.

14- 16 óra **Információs gyógyítás**
2019.04.16.

17 – 19 óra **Teaház**
2019. 04. 18. – 2019. 04. 24.

Tavaszi szünet programok (kicsiknek)
(kézműves foglalkozás, kirándulás, játékos vetélkedők stb.)

MÁJUS 2019. 05. 02.

14 – 16 óra **Információs gyógyítás**

2019. 05. 18.

10 – 12 óra **Kézműves foglalkozás**

2019. 05. 21.

17 – 19 óra **Teaház**

A programokról részletesen adott hónapban a mende.hu illetve a könyvtár mende facebook oldalon adunk tájékoztatást.

A könyvtárosi feladatokat 2019. 01. 01-től Lekrinszki Helga látja el.

Nyitvatartási idő: Hétfő: 08 – 18

Kedd - Szerda: 12 – 16

Csütörtök - Péntek: 8 – 12

Éves tagdíj: 0-14 év között ingyenes,
15-18 év között 300 Ft, 19-65 év között 500 Ft,
65-év felett 300 Ft

Elérhetőségeink: telefon:06 30/163-7033

e-mail: konyvtar@mende.hu

facebook: könyvtár mende

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Tisztelt kutyatartó Gazdák! Ismét napirendre került a kutyák veszettség elleni oltása.

Mende községben a 2019. március és április hónapban az alábbi helyszíneken történik meg az ebek összevezetett veszettség elleni oltása:

2019. március 23. szombat

Állatorvosi rendelő: Mende, Fő u. 46/A.,
08⁰⁰-10⁰⁰ óráig

Pusztaszentistváni MÁV állomás

08⁰⁰-10⁰⁰ óráig (Dr. Ágoston István)

2019. április 06. szombat

Mende-Pusztaszentistván: MÁV áll.,
08⁰⁰-10⁰⁰ óráig (Dr. Ágoston István)

2019. április 06. szombat

Mende-Pusztaszentistván: MÁV áll.,
08⁰⁰-10⁰⁰ óráig

2019. április 13. szombat

Mende, Dózsa Gy. u. 146., 08⁰⁰-10⁰⁰ óráig

2019. április 11. csütörtök

Állatorvosi rendelő Mende Fő u. 46/A.,
16⁰⁰-18⁰⁰ óráig

A fenti időpontokon túlmenően Mende, Fő u. 46./A sz. alatti állatorvosi rendelőben az alábbi rendelési időben az egyéb állatorvosi beavatkozások mellett a veszettség elleni oltás is elvégezhető:

csütörtök: 16⁰⁰-18⁰⁰ óra
szombat: 08⁰⁰-12⁰⁰ óra
Tel.: 06 20 555 8264
Rendelő: 06 30 4139018

Az eboltási díjat a helyszínen kell fizetni, melynek összege az akció időszakaiban 4 000 Ft

Amennyiben a tulajdonos nem rendelkezik az előírások szerint sorszámozott oltási könyvvel, a KISÁLLAT EGÉSZSÉG-ÜGYI KÖNYV kiadásának díja 700 Ft illetve Dr. Ágoston István esetében 500 Ft Felhívom a figyelmet, hogy veszettség elleni oltást kizárólag állatjelölő transzponderrel (chip) megjelölt állat kap. Ennek behelyezése és a regisztráció elvégezhető az állatorvosi rendelőben, vagy az állat tartási helyén. Minden eb az oltás során testsúlyának megfelelő féregtelenítő tablettát kap, amelynek költségét az oltási díj tartalmazza. A veszettség elleni oltás alól elvont állatot a hatósági állatorvos határozata alapján be kell oltani, és az állat tulajdonosával szemben a külön jogszabályban foglaltak szerint bírság kiszabására kerül sor, illetve az emberre egészségügyi szempontból veszélyes, valamint az állatok egészségét veszélyeztetető beteg vagy betegségre gyanús ebet a települési önkormányzat állami kártalanítás nélkül köteles kiirtatni és szabálysértési eljárást lefolytatni.

Dr. Popovics László **Dr. Ágoston István**
állatorvos állatorvos
(30/413-9018) (20/938-17-31)

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Mendei Híradó 2019./I. szám

Örömmel tapasztaljuk, hogy Mende lakossága továbbra is érdeklődéssel kíséri programjainkat. Egyre többen csatlakoznak aktívan tevékenységünkhöz, mellyel célunk a közösségépítés, a község szépitése és ismeretterjesztés.

A 2018. év záróprogram-jaként, Advent 3 hétvégéjén fényvel és szimbólumokkal „festettük” meg az Evangélikus templomot. A közösség egy régi hagyományt elevenített fel, evangélikus énekekkel ünnepelték a templom felszentelésének 186. évfordulóját. Az Egyesület fényfestéssel tisztelgett a jeles alkalom előtt.

Ez évi programjaink tervezésekor is figyelembe vettük a község lakosságának sokszínűségét és a hagyományok tiszteletét.

Szándékaink szerint rövidesen „Kertindító” együtt gondolkodásra hívjuk Önöket, ahol szó esik majd a komposztálásról, metszésről, és egy magbörze keretében csereberélhetünk. Az Önkormányzat támogatásával díszfák elültetésében várjuk mindenki segítségét. Ezekén kívül pedig ruhavásárt és szemétszedési megmozdulást szervezünk. Tavasszal, egy szervezett egészségügyi szűrés keretében segítjük a mendei lakosságot a megelőzésben. A húsvéti ünnepre hagyományok mellett meglepetés akcióval is készülünk. Évkezdésként, csatlakozva a XIII. Európai Méhnyakrák Megelőzési hét programozatához, melyet a Mályvavirág Alapítvány szervezett, színes karkötőket fűztünk, közben pedig a megbetegedésről, annak megelőzéséről és szűrésről beszélgettünk. A karkötőket olyan nők kapják meg, akik kórházban fekszenek és méhnyakrák műtétre várnak.

Kérjük, kísérik figyelemmel hirdetéseinket, hogy minden információról időben értesülhessenek, hiszen szeretettel várjuk Önöket! Ötleiteiket, javaslataikat, illetve csatlakozási szándékuk jelzését a Mendei Forrás Egyesület tagjai közé, a megadott elérhetőségeinken továbbra is eljuttathatják hozzánk:

mendeiforrasegyesulet@gmail.com
https://mendeiforras.wixsite.com/egyesulet
Facebook - Mendei Forrás Egyesület (MeFE)
Nyilvános csoport

MeFE Elnökség

Mendei Forrás Egyesület

Élhető közelségben. Élhető közösségben.

2018. december 22-én mintegy száz ember jött el megemlékezni az 50 évvel ezelőtti vasúti tragédiáról. Az a döbbenetes csönd, amely Kaszanyi József polgármester beszéde alatt rátelepedett a pusztaszentistváni vasúti állomásra mindennél jobban kifejezte azt a fájdalmat, amely 50 év múltán sem csökken. Az elmúlt Mendei Híradóban Balog Gábor cikkével bemutatuk a tragédiát, most a polgármesteri beszéd felidézésével emlékezünk.

„A világ cudar hely. Nem törődik velünk. Nem gyűlöl téged meg engem, de nem is szeret minket. Rettenetes dolgok történnek a világban, olyan dolgok, amelyeket senki se tud megmagyarázni. Jó emberek rossz, fájdalmas módon halnak meg, és magukra hagyják rokonaikat, akik szerették őket.”

(Stephen King)

örökre, hiszen, nekik is köszönhető, hogy 25 fő súlyos, és további 47 fő könnyebb sérült időben ellátáshoz jutott, ezzel esélyt kapva a gyógyuláshoz. Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Képviselő Testület tavaszi ülésén – melyen az egész évre elővetítettük a tennivalókat – szóba került ez a megemlékezés.

A képviselők közül többekben, villantak fel emlékek, történetek melyeket

szüleik, nagyszüleik mondtak a balesetről.

A falut járva, a tragédiával kapcsolatban szintén előkerültek történetek.

Valami minden történetben azonos volt: mindegyik az ember feletti segítségnyújtásról és a lelki traumáról szólt. Minden történetnek kezdete egy hang volt, amit hallván a férfiak kerékpárokra pattantak, az asszonyok az idősekre hagyták gyermekeiket és indultak sötétség, a hatalmas köd, a karácsonyi előkészületek ellenére, hogy mentsenek, segítsenek önzetlenül, félelmet nem ismerve.

Egy hang, ami velejéig hatolt a testnek, kitörölhetetlenül belevésve magát több száz mendei elméjébe. Egy hang, mely túl sötétségen és dermesztő ködön tisztán hallható volt a falu minden kis szegletében.

Egy hang, mely tette hívott, bátorságot adott, mely elsiratta a baleset áldozatait.

Barátaim!

Ezen a napon 31 férfi, 7 nő és 5 gyermek veszítette életét itt, Pusztaszentistván megállóhelyen a balvágány 254+40. szelvényében.

Talán, csak szokásos, munkából hazavezető útjukat tették meg éppen, talán csak karácsonyi ajándékvásárlásból tértek volna haza, talán csak rosszkor voltak rossz helyen.

Köszönjük azoknak az önfeláldozó embereknek és hozzátartozóiknak a segítségét, akik nélkül a tragédia több áldozattal bírt volna. Akik nélkül még több család-apa, édesanya vagy gyermek esett volna áldozatul egy olyan balesetben, amely még a mai napon is mély érzéseket kelt mindenkiben, segítőkben, áldozatokban és kívülálló hallgatókban egyaránt.

Kérem, hajtsunk fejet az áldozatok előtt

Kaszanyi József
polgármester

TE SZEDD

Mende Község Önkormányzata 2019-ben is csatlakozik az országos TE SZEDD akcióhoz. Idén az országos program 2019. 03.18.-03.24. között kerül megrendezésre.

Településünkön 2019. 03. 21-én (csütörtök) valamint 2019. 03. 23-án (szombat) kerül sor a szemétszedésre. Az első napon, a település közterületeinek a megtisztítása a cél, amiben résztvesznek a közfoglalkoztatottak is. Szombaton Pusztaszentistvánon a Tél utca mögötti kiserdő és a rét megtisztítását szeretnénk megvalósítani valamint a Barina melletti személtlerakatokat felszámolni.

Csütörtökön a találkozási pont a Polgármesteri hivatal udvara 8⁰⁰ óra, míg szombaton az Önkormányzat előtt, valamint a Pusztaszentistváni buszvégállomásnál 9⁰⁰-ra, várunk mindenkit.

Dr. Mona Gyula
címetes főjegyző

FEBRUÁRBAN FARSANGOLTUNK!

A Mesevár Óvoda intézményeiben ez az időszak a farsang jegyében telt el. A Központi Óvoda farsangi bálját február 2-án, a Pusztaszentistváni óvoda farsangi bálját február 10-én tartottuk községünk Szabadidő-központjában.

Az óvoda dolgozóinak a szülők segítségével együtt nagyon jó hangulatú, programokban gazdag délelőttöt sikerült megszervezniük.

A gyerekek ötletes színes jelmezekben vonultak fel a színpadon. Minden óvó néni saját csoportjával, kis műsorral kedveskedett a vendégeknek, melyet nagy örömmel fogadtak a szülők. Láthattak Pinokkió táncot, katicás táncot, indián táncot. A gyerekek önfeledten táncoltak, mulattak, élvezték, hogy jelmezbe bújhattak. A büfében az asztalok megteltek finomabbnál finomabb süteményekkel, szendvicsekkel.

FEBRUÁRBAN FARSANGOLTUNK!

Ezúton is szeretnénk megköszönni a szülőknek a sok segítséget a büféhez való hozzájárulásokat, a szép tombolatárgyakat, melyeket a bál végén kisorsoltunk a gyerekek nagy örömére. Ezen az eseményekre meghívtuk a leendő elsős tanító nénit is, aki örömmel elfogadta meghívásunkat és végig nézte a gyerekek műsorát. Ezúton is köszönjük neki a részvételt.

A Pusztaszentistváni óvodában február 12-én nyíltnapot szerveztünk, amikor a szülők betekintheztek az óvoda életébe, részt vehettek a különböző tevékenységekben. Ezen a napon is a farsangi népszokásokat elevenítettük fel, és beszélgettünk a mackónapról. A néphagyomány úgy tarja, hogy február másodikán a medve felkel téli álmából, kinéz a barlangjából, és az árnyéka alapján meglehet jósolni az elkövetkezendő hetek időjárásáról.

Ha tiszta, derült az idő, és a medve találkozik az árnyékával, akkor megijed tőle, és visszamegy aludni, így sokáig fog tartani a tél. Ha azonban nem látja meg az árnyékát a borús zord időjárás miatt, az azt jelenti, hogy kis idő múlva enyhülni fog az idő, és hamarosan véget ér a tél. Ebben az évben megfigyelték a Fővárosi Állatkertben, hogy a medvék nem bújtak vissza aludni, így reménykedhetünk, hogy

közeledik a tavasz. Ehhez a népszokáshoz kapcsolódóan mackótáncot jártunk, és Weöres Sándor: A medve töprengése versét mondtuk el.

A gyerekekkel együtt fánkot süttünk, megfigyelhették, hogy miből készül, hogyan kell kinyújtani a tésztát, és a tészta szaggatásában is segédkezhetek.

A szülőkkel közösen kézműveskedtünk, körjátékokat anyanyelvi játékokat játszottunk. A gyerekek nagyon élvezték, hogy a szülők is velük együtt tevékenykednek. A nap végén az óvó nénik, dadus nénik meglepetésként a Vajas páncó című mesét adták elő a gyerekeknek.

Nagyon jó hangulatú délelőttöt sikerült megszervezni a gyerekek és a szülők egyaránt jól érezték magukat reméljük jövőre újra sikerül megszervezni.

Krajczárné Apró Ildikó
intézményvezető helyettes

A PUSZTASZENTISTVÁNI ÓVODA

Hagyományainkhoz híven SZMK szülők segítségével újra megrendeztük a Szülők Bálját.

Nagyon sok lelkes, és szorgalmas szülő odaadó munkájával január 12.-én fergeteges jó hangulatú bált bonyolítottunk le a Szabadidőközpontban. A vendégek este 7 órától érkeztek, és hajnalig mulattak. Egy ilyen nagy esemény megszervezése nem kis munkával jár. A szülőknek, és óvoda dolgozóinak itt is szeretném megköszönni azt az alázatos munkát, amit a bál előkészületeinél, és utómunkálatainál véghez vittek, vasárnap reggel 5 óráig pakoltak a rendezvény helyszínén.

A Szülők nagyon ötletes, és hangulatos tánccal nyitották meg a bált. Finom vacsoránkról a RIZZO GASTRO BAR gondoskodott. A reggelig tartó mulatózáshoz a zenét a Next Party zenekar szolgáltatta.

A szülőktől sok tombolatárgyat, süteményt, anyagi hozzájárulást kaptunk. A koktélok elkészítéséről Mizsei Szilvia gondoskodott, a hozzávaló alapanyagokat

kat Egyed Tamástól kaptuk. Krajczár Csaba, és Judit egy szép emeletes tortával, és Hegedűs Edit egy szép cukor tortával járult hozzá a tombola fődíjához. A Cserepes vendéglőből kaptunk terítőket, polcokat, amit a büfé berendezéséhez használtunk fel. Italainkat a Mende CBA Szetam Kft biztosította.

Szeretnénk megköszönni minden vendégünknek, és támogatóknak, hogy hozzájárultak a bál bevételéhez. Ezt az összeget a gyerekek játékainak, fejlesztő eszközeinek bővítésére, és az óvoda szebbé, esztétikusabbá tételére szeretnénk felhasználni.

Krajczárné Apró Ildikó

MESEVÁR ÓVODA –BÖLCSŐDE

ÓVODAI BEIRATKOZÁS A 2019/2020 NEVELÉSI ÉVRE

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény rendelkezése szerint a gyermeknek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától óvodai nevelésben kell részesülnie.

Ez a kötelezettség azon gyermekekre vonatkozik, akik 2016. szeptember 01. előtt születtek és még nem járnak óvodába. Amennyiben az óvodai nevelésre kötelezett gyermek az óvodakötelezettségét külföldön teljesíti, a szülők kötelesek arról legkésőbb 2019.május 20-ig írásban értesíteni a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt. Ez a kötelezettség a szülőt akkor is terheli, ha gyermeke már óvodai jogviszonyban áll és óvodakötelezettségét a jövőben külföldön teljesíti. Ebben az esetben előzetesen köteles értesíteni a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt. Az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelet, vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben nem iratja be, szabálysértést követ el.

A BEIRATKOZÁS IDŐPONTJA:

2019. április 24-25. 7⁰⁰ – 16³⁰ óráig

A BEIRATKOZÁS HELYE:

Mesevár Óvoda

Mende, Fő u. 10. (Központi óvoda)

A BEIRATKOZÁSHOZ SZÜKSÉGES HIVATALOS OKMÁNYOK:

- Születési anyakönyvi kivonat
- Lakcímkártya
- TAJ kártya

2019. április 24-25-én intézményünk valamennyi óvodai csoportjában, nyílt nap keretében, szívesen fogadjuk az érdek-

lődő szülőket és gyermekeiket. (Kérjük, hogy ebédeltetés és pihenési időben 11³⁰-15⁰⁰ óráig ne látogassák csoportjainkat.)

BÖLCSŐDEI BEIRATKOZÁS A 2019/2020 NEVELÉSI ÉVRE

Bölcsődénkben 2019. április 15-én 7³⁰- 16³⁰ óráig várjuk a beiratkozni szándékozókat.

A BEIRATKOZÁS HELYE:

Mesevár Bölcsőde

Mende, Fejes Ferenc tér 16/A

A BEIRATKOZÁSHOZ SZÜKSÉGES HIVATALOS OKMÁNYOK:

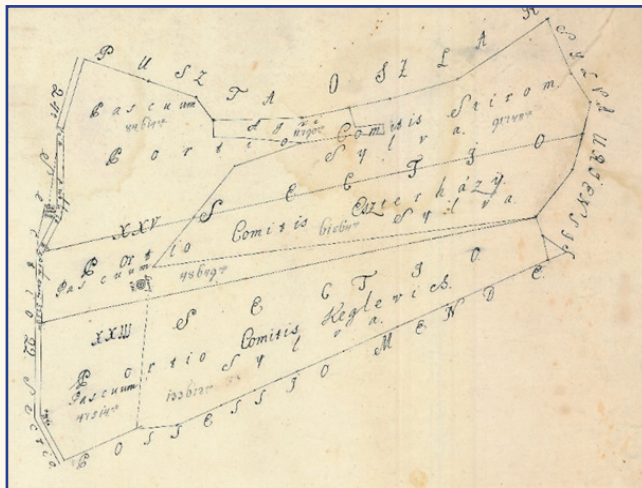
- Születési anyakönyvi kivonat
- Lakcímkártya
- TAJ kártya
- Oltási könyv

2019. április 15-én a bölcsődei csoportokban, nyílt nap keretében, szívesen fogadjuk az érdeklődő szülőket és gyermekeiket. (Kérjük, hogy ebédeltetés és pihenési időben 11³⁰-15⁰⁰ óráig ne látogassák csoportjainkat.)

Erdélyi Krisztina
intézményvezető

NAGY-SZENTISTVÁNI TÚRA

„No, eb ágyából született lelkű szomorú fiai, ha addig nem épültetek úgymond, meddig Koháry István sógor uram keze alatt voltatok, ne búsuljatok... Mert azért tett engem Isten ti közétek úrrá, hogy tartsatok és rajtatok éljek” – korholta Szentistván pusztája és Süly jobbágyait gróf galánthai Esterházy Antal földesúr.

Forrás: MNL OL S87 No 30 (részlet)
A későbbi Nagy-Szentistván területe birtoktérképen (1787)

Mivel a terhek akkorra már a jobbágyok megélhetését is veszélyeztették, kénytelenek voltak a vármegyéhez fordulni. A közgyűlés a panaszt az 1735. május 16-17-i ülésén tűzte napirendre, és úgy döntött, hogy a levelet először Esterházyknak küldi el, hogy orvosolja a bajokat; ellenkező esetben „magasabb helyre terjesztik fel.” A sülyiek egy másik ügyből kifolyólag már korábban is napirenden voltak. Akkor azért, mert Szentistván

pusztája és Süly közt lévő Mende határjeleit elmozdították és bizonyos részeket elvettek. Az elbirtoklás miatt nagykárolyi Károlyi Sándor földesúr nevében Sarnóczay Dezső fejezte ki tiltakozását. Az ügyet a vármegye közgyűlése az 1728. április 8-9-i ülésén tárgyalta...

A közgyűlési jegyzőkönyv regesztája (kivonata) további érdekességre irányítja figyelmünket. Mégpedig arra, hogy az 1700-as évek egy részében Szentistván pusztája, Süly, valamint Mende birtok határai egy darabon érintkezhetek, vagyis kettős és hármashatárt alkottak. A hármashatár létezését egy 1775-ben készült térkép is megerősíti. A hármashatár 10 éven belül megszűnt. Minden bizonnyal azért, mert a későbbi földesurak határkiigazítást hajtottak végre, melynek nyomán az úri erdőig lenyúló birtoktestek (vö. térképrészlet) kialakultak.

Egy 1787-ben készült felmérés szerint a több mint 1 328 holdat kitevő Szentistván pusztán három család, a Styrum,

Forrás: Hírharang
Az egykori Baumgarten-kúria (udvarház) képe

az Esterházy és a Keglevich család osztozott. A Barinától délre eső részen mindhárman egy-egy jellegzetes építménnyel büszkélkedhettek: a Styrum-portio az országút mellett a Barina felőli oldalon egy kocsmával (caupona), az Esterházy-portio az országúttól délre a legelő (pascuum) és az erdő (sylva) találkozásánál egy vármaradvánnyal, a Keglevich-portio pedig az országút déli oldalától pár méterre a legelő szélén lévő erdészlakkal.

Jegyzőkönyv

Tekintetes Thiéry Antal m: kir: katasteri mérnök úr fölhívására ezennel kinyilatkoztatom, hogy Pusztaszent István birtokomban az 1831-diki felmérése és az 1863-diki történet újabb felmérés (illetőleg gazdasági beosztáskor, és az óta, a pusztabirtokomban határvonalokban semi - de régi dűlővonalok egészen megváltoztak; a művelési ágra nézve nevezetesen változások jöttek létre a menyiben, az erdőből kiirtások - a legelőből és a rétből több helyeken föltöretett és szántóföldévé elenben, több helyeken szántóföldben és legelőben új ültetvények által erdő alakítatott, - volt szántóföldből rétévé átalakítatott.

Kelt P. Szt. István 1878 évi Augusztus hó 28-án"

Forrás: OSZK Bv 1993/21

A szentistváni rész birtokosai az 1800-as években záloggal terhelték meg a pusztát. A zálogbirtokosok, a kovásznai Kovács (Kovács) család tagjai a Keglevich család egyéb birtokait is haszonbérbe vették. Továbbá: házasság révén mélyítették és szilárdították kapcsolataikat; rokonságba kerültek a Prónayakkal, akik az egykori Bosnyák-Koháry birtokok főintézőiként szereztek maguknak ismertséget és megbecsülést.

Miután Kovács Zsigmond 1851-ben meghalt (Pécelen temették el), az örökösök néhány éven belül megváltak

Szentistván pusztától. Egy neves zsidó származású család tagja, Baumgarten Leo (1841-1915) vásárolta meg, aki ifjonti lendülettel fogott a gazdálkodásba. Először is változtatott a művelési ágakon (vö. Jegyzőkönyv), majd építkezésekbe kezdett. Az 1860-1870-es években a Pest felé vezető országút bal szélétől kb. 30 méterrel beljebb, a jelenlegi Szent István bekötőtől jobbra átellenben hatalmas udvarházat (a helyiek nyelvén: kúriát, kastélyt) emelt - hozzá cselédházakat, istállókat (vö. képeket). Ettől kezdve egészen 1943-ig innen intézték a majorsági ügyeket.

Szentistván pusztájának az országúttól délre eső fele Baumgarten Leo idejében formálódott Pusztaszent István Nagy-Szentistvánná, vagy egyszerűbben: Nagy-Szentistvánná. A gazdálkodás azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Cselédház-maradvány napjainkban

MENDEI LÁTNIVALÓK VIII.

Ezért Baumgarten Leo az élete vége felé a birtokot 10 évre bérbe adta. Halála után fia, Ignác (1887–1945) megállapodott a bérlővel, és a bérleti idő lejártá előtt visszavette. A tapasztalatlanság, a szakmai érzék hiánya, valamint az 1920-as évek földreformja (az ún. »földváltás« és az OFB) nem várt problémákat okozott. A gazdálkodás ismét veszteségesé vált, amit a begyűrűző 1929–1930. évi gazdasági világválság tovább tetézett. A szorult helyzetből a szántóföldek nagy részének az eladása látszott kivezető útnak. A legjobb birtoktesteket gróf Teleki László vásárolta meg. „Ezenkívül nagyobb és kisebb részben több vevőnek, továbbá néhány tábla telkek céljára történő parcellázásával folyt az eladások”

– emlékezett azokra az időkre Baumgarten Ignác fia, Artúr (1919–1990). Mire a zsidó birtokokra vonatkozó törvényeket bevezették volna, a szentistváni földek jelentős hányada már az ún. »színmagyar« gazdák tulajdonát képezte. Csak az udvarház és környéke maradt az övék. 1944-ben Baumgarten Artúrt deportálták. Az apja, Ignác, aki korábban katolizált, a kapcsolatait felhasználva nemcsak a deportálástól, hanem az internálástól is megmenekült. De mire a fia hazatért, Budapesten meghalt.

Baumgarten Artúr túlélte a deportálást és a bori bányákat. Szentistvánra jöve döbbenet tapasztalta, hogy távolléte alatt az udvarházat kifosztották, a mozgatható építőanyagokat eltulajdonították. Sőt, a kúriát is kezdték elbontani. A kastély készletét és bútorait egyik-másik cselédnél vélte felfedezni.

Dr. Baumgarten Artúr politikai igazolási kérelme „Nemzedékek óta a község területén gazdálkodó család sarjaként 1919-ben Budapesten születtem. Születésemtől fogva az év jó részét a község területén töltöttem. Majd középiskolai tanulmányaim befejeztével és egyetemi tanulmányaim alatt, illetve után néhai édesapám oldalán tevőlegesen résztvettem gazdaságának irányításában egészen addig, amíg a gazdaság 1943-ban a nemzeti szocialista szellemű törvényhozás következtében családomtól elkoboztatott. A gazdaság elkobzása után rövidesen 1944-ben a németek és hazai csatlósai a szerbiai Borba hurcoltak kényszermunkára. Itt 1944 őszén csatlakoztam a Tito-partizánokhoz, és azok kelet-szerbiai hadmozdulataiban leromlott egészségi állapotomra tekintettel tör-tént elbocsátásomig résztvettem. Egészségemet azután Temesváron helyreállítva 1945 márciusában tértem vissza a községbe, ahol mindjárt jelentkeztem a t. Nemzeti Bizottságnál. Azóta megmaradt birtokrészem gazdálkodom.”

Forrás: PML XVII-96. 38. (1946. 12. 20.)

Hogy a mondtak a valós helyzetet tükrözik, az egyik szentistváni visszaemlékezése is alátámasztja: „Nem volt építőanyag. Szentistván a háború után tulajdonképpen a volt Baumgarten-kastély építőanyagából épült újra. A kastély építőanyagait és a berendezéseit a helybeliek széthordták...” Az 1945. évi földreformmal, valamint az udvarház széthordásával a család a szentistváni vagyonát gyakorlatilag elvesztette. Baumgarten Artúr tiltakozott. Kérelmekkel és szerződéskötésekkel igyekezett menteni, ami még menthető...

MENDEI LÁTNIVALÓK VIII.

Az egykori Baumgarten-udvarházból mára semmi sem maradt. A helyét visszavette a természet. A cselédházakból is csak egy tanyává alakított rész látható, s hirdeti kóppottan a régmúlt időket.

AZ „ELSÜLLYEDT” VÁR

Hasonló véget ért a közelben épített földvár is. Csak több mint fél évezreddel korábban. A történelem ismételte önmagát? Aligha. A földvárat ugyanis nem építkezésekhez használták fel, hanem csatározások során rombolták le... De ne vágjunk ennyire a történészek elé.

A mendei földvár (pusztaszentistváni Lányvár) Pustaszentistván északnyugat-délkelet irányú Öreghegyének – amely nem azonos a mendei Öregszőlők Öreghegyével! – keleti oldalán fekvő, elővárból és fővárból álló Árpád-kori építménye volt déli részén köépülettel, északi részén pedig cölöpfalú épülettel. A fővár peremét a keleti oldalon, vagyis a nyitottabb, Süly felé eső részen háromsoros palánkfal, a másik három oldalon pedig egysoros palánkfal védte.

A vár központi épületének a kőből-tégelából épített egy- vagy kétemeletes torony számított, aminek a palánkfal, a bevágások, a

sáncok és az árkok nyújtottak fokozott védelmet. A vár területén egy településnyomot figyeltek meg. Az emberek a fővárban lakhattak.

A földvárral szemben a Barina innenső és túlsó partján ebből a korból származó településnyomokat és leleteket találtak. „A földvárhoz legközelebb a 9–10. lelőhelyek

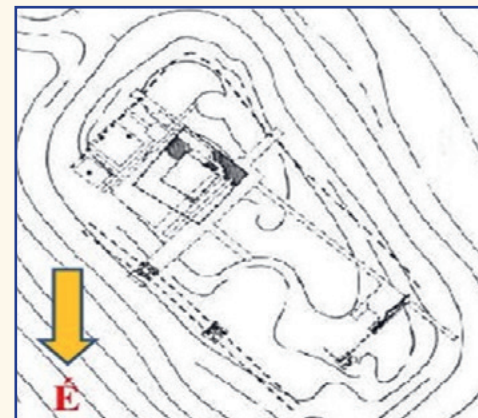

Forrás: Miklós Zsuzsa, 1981 A lányvári földvár és környéke

által jelzett falu helyezkedett el. Ezt a települést a középkori Szentistvánnal azonosítjuk... A várra vonatkozóan okleveles említést nem ismerünk – fogalmazott Miklós Zsuzsa régész (1981). Valószínűleg a környék valamelyik birtokosa építtette, családja, vagyona védelmére. A vár – azonkívül, hogy bizonyos út-, ill. kereskedelmi ellenőrző szereppel rendelkezhetett – esetleg vámhely is lehetett (a Buda – Tápió-Bicske – Kecskemét közötti utat többször is említik, Süly és Sáp közötti szakaszát 1283-ban.) Talán erre a szerepre utal az 1978-ban előkerült pénz-váltó mérleg.”

Az ásatások leletei a földvár építését az 1200-as évek első felére, lerombolását pedig a végére valószínűsítik. Pusztulását minden bizonnyal ellenséges támadás okozta, mert a keleti-délkeleti fal közelében a régészek nyílhegyeket és égésnyomokat találtak.

Ennyi a tudomány. Ezek után nézzük, hogyan őrizte meg az egykori vár emlékét a néphagyomány.

Forrás: Feld István, 2015 Mende-Lányvár alaprajza

A GONOSZ VÁRKISASSZONYOK

Élt a környéken egy várúr és annak volt három lánya. Az apjuk nagyon szerette őket, és igyekezett minden kívánságukat teljesíteni. Ha új ruhát szerettek volna, megkapták; ha hintózni támadt kedvük, a legszebb lovaikat fogatta be. Szinte nem tudtak olyat kívánni, amelyet az apjuk ne teljesített volna.

A végén annyira elkényeztette őket, hogy vérszemet kaptak. Szomorúan tapasztalta, hogy a lányai egyre nagyobb gonoszságokon törnek a fejüket; egyre rafináltabb praktikákkal igyekeznek egymást túlszárnyalni. Egyik alkalommal a kisebbik lány azt figyelte, hogyan készíti elő, málházza fel a lovász a hintót, és hogyan fogja be a lovakat. Rögtön jött a sugallat: mi lenne, ha a lovak helyett a jobbágyok húznák a hintót. Azonnal szólt a két nővérének. Több sem kellett nekik. A lovakat kifogatták, és a jobbágyokat istrángolták fel. Miként kiskorukban, úgy játszadoztak: hámba fogva a jobbágyok, ők a hintón kezükben a gyeplővel és az ostorral.

Forrás: König Frigyes, 2001:67. rajz
Mende-Lányvár rekonstruált képe a feltárások alapján

Az „elsüllyedt” vár helye a hegyoldalban napjainkban

Először a kastély udvarán, majd fölbátorodva a dimbes-dombos környéket járták be.

Másnap a középsőnek eszébe jutott, mi lenne, ha áthintóznának Sülybe és Sápura az ott élő rokonokhoz. Hadd lássa mindenki, hogy nem akárik ők! Felvették a legszebb ruhájukat. Mindenféle finomsággal megrakatták a hintó hátsó részét.

A jobbágyokat befogatták és megparancsolták nekik, hogy vigyék őket Sülybe, majd Sápura... Késő este tértek haza.

Az ötlet annyira tetszett nekik, hogy többször megismételték.

Az apjuk, látva mit művelnek, kérlette a lányait, hogy ne alázzák meg a jobbágyokat, mert megveri őket az Isten. De nem hallgattak rá. Végül a jobbágyoknak is elégük lett a sok megaláztatásból,

és elátkozták a várat. „Süllyedjen el a vár a kisasszonyokkal együtt!” – mondták. Hogy az átok hatásosabb legyen, jó magyar szokás szerint három különböző alkalommal háromszor egymás után megismételték.

Telt-múlt az idő, egyszer csak az átoknak foganatja lett. Hatalmas dübörgés támadt, nagyot morajlott, és megnyílt a föld. Elnyelte a várat a gonosz kisasszonyokkal együtt.

Azóta se vár, se várkisasszonyok nincsenek Szentistvánon.

Balogh Gábor
kutató

Tizenkettedik fejezet

Sokan meghatva néztek rá, de a vers igazi lényegét csak Peter értette. Szomorúan nézte Roxant. Ezt a verset még Steven sem ismerte, és nagyon meglepődött. Tudta, hogy mennyire mély érzésű Roxan, de ez a vers mégis meglepte. Biztos volt benne, hogy ennek a versnek volt valami előzménye, de azt ő nem ismerte. Hirte-len egy olyan érzés vett rajta erőt, hogy meg kell tudnia, mindent tudni akart erről a lányról, főleg a múltjáról. Mi-közben Rox olvasta a verset, egy könnycsepp folyt végig az arcán.

Az utolsó sor után leült és szétnézett a teremben. A vers hatása - bár nem az volt a célja, hogy bármilyen hatást váltson ki az emberekből - nem maradt el. Mindenki némán ült a helyén, és látni lehetett rajtuk, hogy azon gondolkodnak mi mindenben, mehetett keresztül Roxan, és, hogy az ő kis gondjait mennyire parányi dolgok Roxan problémái mellett. Végül Rox felállt, mert már nem bírta tovább.

- Hé, emberek! Most mi van? Ne tegyétek már ezt, hisz' ez csak egy vers, semmi több! Kérek egy kis mosolyt az arcokra!- erőlködött a lány.

Némely arcon megjelent egy kis kényszer mosoly, de mindenki tudta, hogy ez nem csak egy vers, ez sokkal több annál. Ilyet nem ír senki csak úgy, egy iskolai feladatra, de másra sem. Ez egy borzasztó élet történetét takarja... Roxan verse után az óra folyt tovább a medrében, bár már a tanulók kissé vonakodva olvasták fel verseiket, úgy érezték, hogy nagyon bénára sikeredtek. De Peter mindenkit bátorított és buzdított, hiszen „rossz vers nincs”, szokta mondani.

Most Steven következett. Ő nem vonakodott, mert úgy érezte, ennyivel tartozik Rita emlékeknek.

Mindenkit meglepett ez az igen érzelmes vers egy olyan sráctól, mint amilyen Steven volt. Senki nem tudott arról, hogy mi történt a barátnőjével, csak azt tudták, hogy nagyon szerette őt.

Életem nagy szerelmének

Minden nap, ha felébredek

Feléd száll a sóhajom,

Istentől is azt kívánom:

Csokoládák, Angyalek.

Pillantásod megérintsen,

Két karodba zárj.

Ne engedj el engem soha

Mig össze nem dől a világ!

Mint légáramlat a sirályt,

Tarts a felhők felett...

Töröld ki mind azt, ami fáj!

Érizz, szeress amíg lehet...

Minden nap, ha felébredek

Azt akarom velem legyel...

hisz olyan vagy nekem

mint sorsnak a remény.

Rox még ennyit sem tudott, csak azt tudta, hogy ezt a verset Steven nem neki írta, és ez nagyon fáj.

A fiú valamiért kerülte Roxant, és haza sem kísért a suliból. Roxannak ez elég rosszul esett, de nem mutatta ki. Otthon felhívta a boltot, hogy biztos legyen abban, hogy holnap akkor várják-e őt. Ez a nap is nagyon gyorsan el-telt, szinte észre sem vették, és már is este volt.

Syl egy kicsit hiányolta Stevent, de nem túlzottan, aminek Rox örült.

A lány elalvás előtt azon törte a fejét, hogy ki lehetett az a lány Steven múltjából, akihez ez a vers szólt. Sokáig for-golódott ébren az ágyban, és mire végre elaludt, nyugtalan álomba merült.

(Rebecca D'Angelo
Szőcs - Rádi Anita)

BÖJTI FINOMSÁGOK

Paradicsomos lingvini

Hozzávalók:

- lingvini tészta
- 3 nagy fej hagyma
- 20 dkg füstölt, főtt császárszalonna
- 3 nagy paradicsom
- 5 dl paradicsomlé
- 2 gerezd fokhagyma
- bazsalikom
- oregánó

Így készül:

Kevés olajon megpirítjuk a felkockázott hagymát, majd rádobjuk a szintén felkockázott szalonnát. Kicsit együtt piritjuk, majd mehet rá az ugyancsak felkockázott paradicsom, ízesítjük bazsalikommal, oregánóval,

részeljük a fokhagymát, hozzákeverjük a paradicsomlével és készre forraljuk, csak pár percig főzzük, hogy a paradicsomkockák egyben maradjanak. A kifőtt tésztát a ragu-ba forgatjuk, reszelt sajttal tálaljuk.

Mendei nagykalács

Jó étvágyat!

Hozzávalók:

- 1,2 kg liszt
- 9 dl tej
- 4 evőkanálnyi cukor
- 10 dkg élesztő
- 55 szem édesítőszer, vagy ennek megfelelő mennyiségű folyékony édesítőszer
- 2 kiskanálnyi só
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 citrom reszelt héja
- 1 evőkanálnyi kakaópor
- 1,5 dl étolaj
- 1 tojás megkenni

Így készül:

A tejben elkeverjük az élesztőt és a cukrot, hagyjuk megkelti. A lisztben elkeverjük a sót, vaníliás cukrot, citromhéjat és az elporított édesítőt. A megkelt élesztőt a lisztbe öntjük és az egészet alaposan összedolgozzuk, közben az étolajat is apránként hozzáadjuk.

A tészta 2/3 részét egy deszkán négyszögletesre, nem túl vékonyra elnyújtjuk, majd a maradék 1/3 rész tésztában eldolgozzuk a kakaóport, ezt a fehér tésztára simítjuk. Az egészet feltekerjük és egy magas oldalú, kivajazott tepsibe helyezük, meleg helyen legalább 1 óráig pihentetjük, majd tojással megkenjük és közepesen meleg sütőben kb 50 perc alatt aranybarnára sütjük.

Jó étvágyat!

www.eletfuszerai.hu

REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése:

LEGYEN SZÉP A KARÁCSONYOD! volt.

Gratulálunk a szerencsés nyerteseknek, akik 1-1 32 cm-es szabadon választható pizzát nyertek a Rizzo Gastro Bar-ból:

Kernya Zoé, Horányi Léna, Vidák Leonidasz

Az átvételre jogosító utalvány átvehető a Polgármesteri Hivatal titkárságán ügyfélfogadási időben.

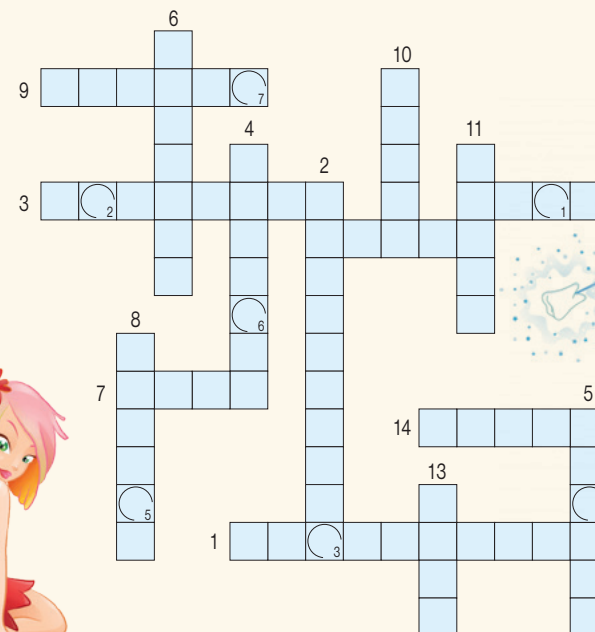
MICIMACKÓ JÁTSZÓHÁZ

A új feladványunkhoz jó időtöltést kívánunk!

A helyes válasz beküldői között kisorsolunk

3 db 32 cm-es szabadon választható pizzát amit a Rizzo Gastro Bar-ban lehet beváltani! A megfejtéseket 2019. március 11-ig kérjük a mende@mende.hu címre elküldeni, a nyerteseket e-mailben is értesítjük!

A bekarikázott betűkből olvashatod össze a megfejtést

1. Gonosz szereplő, aki megátkoz másokat
2. Ezen a tengeren túl játszódik sok mese
3. Pálciájával mágikus dolgokat csinál
4. A ... szemű juhász
5. Igazságos királyunk, álruhában járta az országot
6. Tüzet hány. hét feje is lehet
7. Az ... hegyen túl - sok mese kezdete
8. Jóságos szereplő, segít a főhősnek
9. Az ország uralkodója
10. Ebben utaznak a gazdagok
11. A mesék fizetőeszköze
12. Ravasz erdei állat
13. Hatalmas termetű mesehős
14. Ennyi kívánsága lehet a szereplőknek

Meghívó

MENDE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
EZÜTON MEGHÍVJA A TELEPÜLÉS LAKOSSÁGÁT
AZ 1848/49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC
TISZTELETÉRE TARTANDÓ MEGEMLÉKEZÉSRE
2019. március 15-én 10 órától.

10⁰⁰ Koszorúzás a Szent István Parkban
Ünnepi beszédet mond:
Juhász Sándorné képviselő asszony

10³⁰ Ünnepi műsor a Szabadidőközpontban
(Szent István park 1. sz.)

Közreműködnek:

Mesevár Óvoda gyermekei
Rozmaring Nyugdíjasklub tagjai
Hagyományörző népi együttes

Rossz idő esetén a program a Szabadidő Központban
kerül megrendezésre 10⁰⁰ órától

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a községi március 15-i ünnepségére való eljutás megkönnyítése érdekében külön buszjáratot indítunk.
09:20-kor indul Pusztaszentistván - Játsszótérrel, 09:40-kor Dózsa György út végéről, az ünnepség után pedig 12:15-kor indul vissza.
Rossz idő esetén a program a Szabadidőközpontban kerül megrendezésre 10 órától.